

Internetconsultatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
https://www.internetconsultatie.nl/regeling_gebiedsaanwijzing_gasaansluitplicht

Amsterdam 4 juni 2018

Geachte heer/mevrouw,

Milieudefensie maakt met name bezwaar tegen drie uitzonderingsgronden in de regeling gebiedsaanwijzing gasaansluitplicht. Deze worden in de regeling beschreven onder punt 1c, 2a en 2b. Dit zijn de onderstaande uitzonderingsgronden:

1c. wanneer de kosten voor de realisatie van een of meer te bouwen bouwwerken voorzien van een alternatief voor een voorziening voor gas in vergelijking met realisatie van een of meer te bouwen bouwwerken met een voorziening voor gas dusdanig hoog zijn dat dat bouwwerk of die bouwwerken niet meer tot stand komt of komen (...)

2a. het aannemelijk is dat een of meer te bouwen bouwwerken minder snel tot stand zouden komen dan mogelijk was geweest met een voorziening voor gas (...),

2b. of het oorspronkelijke ontwerp van het te bouwen bouwwerk of de te bouwen bouwwerken was voorzien van een voorziening voor gas en aanpassing van dat ontwerp in een ontwerp met een alternatief voor de voorziening van gas een problematisch beroep doet op schaarse productiemiddelen in de bouwsector (...)

De regeling staat onder 1c. voor onbepaalde tijd uitzonderingen toe op de gasaansluitplicht, als het alternatief op dit moment 'te duur' lijkt. Dit is niet vast te stellen, want duurzame verwarmingssystemen worden de komende tijd ieder jaar goedkoper. Hieraan wordt hard gewerkt door de partijen die onderhandelen over een klimaatakkoord. Met dit argument, op basis van de prijzen van vandaag, een gebied voor onbepaalde tijd aanwijzen als gasaansluitings-gebied is daarom onverstandig. Verder zijn de initiële bouwkosten maar een deel van de totale uitgaven aan verwarming door de koper/gebruiker van het bouwwerk. Nu al is duurzaam verwarmen op de lange termijn gerekend uiteindelijk goedkoper. Bovendien is nieuwbouw direct van duurzame verwarming voorzien, altijd goedkoper dan bestaande bouw voorzien van een duurzame verwarming. Bij nieuwbouw het kostenargument hanteren is onredelijk tegenover eigenaren van bestaand vastgoed die de komende jaren worden geacht flink te investeren in verduurzaming.

De punten 2b. En 2c geven de gemeenten de ruimte om op willekeurige basis uitzonderingen te maken in het voordeel van bouwbedrijven. Dit kan leiden tot onwenselijke concurrentie

- Iedere projectontwikkelaar kan desgewenst betogen dat een bouwproject sneller kan worden gerealiseerd met gasverwarming. Dit is door de gemeente niet te controleren. Bovendien is 'sneller' in de huidige overspannen bouwmarkt een bijzonder subjectief begrip. Bouwvertragingen zijn aan de orde van de dag. Herontwerp van het verwarmingssysteem, van bouwprojecten waarvoor nog geen bouwvergunning is aangevraagd, zal voor de koper geen merkbare vertraging opleveren. Gemeenten staan toch ook niet toe dat huizen worden aangelegd zonder riool, 'omdat dit sneller is'?
- Nog minder controleerbaar is het of een bouwproject dat in het najaar wordt vergund en dus pas in 2019 of later wordt gebouwd, dan een 'problematisch beroep doet' op schaarse installateurs of componenten. Het is niet bekend hoe groot de schaarste in 2019 en 2020 zal zijn. Schaarste is bovendien niet gekoppeld aan een specifiek bouwproject, dus alle projectontwikkelaars kunnen op basis van dit argument een uitzondering bepleiten. De mogelijkheid om ongebreideld uitzonderingen te regelen bij gemeenten kan zelfs zorgen voor extra schaarste. Bouwondernemers zullen immers niet investeren in opleidingen en technologie, als zij verwachten dat veel projecten gebruik gaan maken van de uitzonderingsregeling.

Doordat gemeenten op basis van de voorgestelde regeling, zonder degelijke onderbouwing, uitzonderingen mogen maken, kunnen projectontwikkelaars gemeenten onder druk gaan zetten. Projectontwikkelaars die geen belang hechten aan duurzaamheid kunnen dreigen nieuwbouw in gemeenten die die geen uitzondering willen maken uit te stellen. Het generieke 'gasaansluitverbod', dat eindelijk duidelijkheid leek te scheppen, wordt zo door generieke uitzonderingsgronden de inzet van de pokerspelletjes tussen gemeenten en projectontwikkelaars.

Hoogachtend,

Evert Hassink
campagneleider energie a.i.
Milieudefensie